

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 16 พ.ย. 2552	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14290	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

มรดกสาขาวง

สาวเครือฟ้า

สาวเครือฟ้า เป็นเรื่องราวของสาวเหนือผู้งดงามและแสนจะซื่อสัตย์ แต่กลับถูกสลัดรักจากทหารหนุ่มจากเมืองกรุง จนสุดท้ายสาวเหนือถึงกับบวชารักด้วยชีวิต

เรื่องราวสาวเครือฟ้าในความคิดของคนส่วนใหญ่ คิดว่าเป็นเรื่องจริงไม่อิงนิยาย แต่ในความเป็นจริงกลับอิงนิยาย กล่าวคือดัดแปลงมาจากละครอุปรากรเรื่อง “มาดามบัตเตอร์ ฟลาย” (Madame Butterfly) ผลงานของ เกียโคโม ปุชชีนี (Giacomo Puccini) คีตกวีชาวอิตาลี ซึ่งเขาเองได้เค้าโครงเรื่องมาจากนวนิยายของ จอห์น ลูเธอร์ ลอง (John Luther Long) อีกทีหนึ่ง

มาดามบัตเตอร์ฟลาย มีเนื้อเรื่องย่อว่า สาวน้อยนาม “โจโจ้ซัง” เป็นบุตรของชาวมุสลิมเชื้อสายจีนผู้ใหญ่ ซึ่งได้ทำฮาราคีร์เพื่อรักษาเกียรติยศ ขณะที่โจโจ้ซังอายุได้ ๑๐ ขวบ เมื่อสิ้นบิดาฐานะจึงยากจนลง เธอถูกส่งไปอยู่สำนักเกอิชาในเวลาต่อมา กระทั่งอายุได้ ๑๕ ปี เธออยู่สำนักเกอิชา ณ ทำเรือนางงาซากิ ความงดงามของโจโจ้ซังรำลือระบือไกล เป็นที่หมายปองของชายหนุ่มน้อยใหญ่ แม้กระทั่งเจ้าชาย “ยามาโดริ” มหาเศรษฐียิ่งมาหลงรัก ความมั่งคั่ง ความสวยงาม ความสวยน่ารักและความอ่อนโยนนี้เองทำให้เธอได้สมญาว่า “ผีเสื้อ” แห่งนางงาซากิ

ครั้งนั้น ฟิงเคอร์ตัน นายเรืออเมริกันได้เดินทางมากับเรือรบถึงทำนางงาซากิ เขาได้พบกับโจโจ้ซัง โดยการชักนำของนายหน้าจัดหาคู่ที่ชื่อ “โกโร่” ฟิงเคอร์ตันกับโจโจ้ซังเกิดมีใจปฏิพัทธ์รักใคร่กัน ตกผลงจะแต่งงานกัน แต่ “ชาร์ปเลส” กงสุลอเมริกันไม่เห็นด้วยเกรงว่าจะเกิดปัญหาภายหลัง เพราะโจโจ้ซังเป็นคนซื่อสัตย์ ยึดมั่นการสมรสเป็นข้อผูกพันตลอดชีวิต แต่ฟิงเคอร์ตัน เจ้าผู้เจ้าสำราญหาความแน่นอนไม่ค่อยได้ แต่ฟิงเคอร์ตันก็แต่งงานกับโจโจ้ซังจนได้ โดยไม่ฟังคำทัดทานของชาร์ปเลส ในวันแต่งงาน โจโจ้ซังประกาศสละศาสนาและความเชื่อในบรรพบุรุษ สร้างความไม่พอใจให้กับ “บอนซ์” นักบวชผู้เป็นลุง ถึงกับด่าทอ สบประมาทต่าง ๆ นานา พร้อมประกาศตัดสัมพันธ์ภาพกับเธอตั้งแต่นั้น

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 16 พ.ย. 2552	ปีที่ 40	ฉบับที่ 14290	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

ฟิงเกอร์ตันอยู่กินกับโจโจซึ่งจนใจโจซึ่งตั้งครรภ์ ฟิงเกอร์ตันต้องเดินทางกลับอเมริกา
 วนกลับเขาให้สัญญาว่าจะกลับคืนมาเมื่อนก “รอบิน” ทำรังได้ ๓ ครั้ง คือ ๓ ปีนั้นเอง
 แต่แล้วเมื่อครบ ๓ ปี เขายังไม่กลับ มีหน้าซำยังแต่งงานใหม่กับหญิงอเมริกันชื่อ “เคท”
 ฝ่ายโจโจซึ่งกับบุตรน้อยก็ได้แต่รอคอย โดยมี “ซูซูกิ” สาวใช้คอยปลอบประโลมให้กำลังใจ
 เรือรบกลับมานางซาก็อีกครั้ง ฟิงเกอร์ตันและเคทมาพร้อมเรือลำนั้น การกลับมา
 ครั้งนี้เขาไม่กล้าสู้หน้าโจโจซึ่ง เขาได้แต่ใช้ซาร์ป
 เลสไปบอกโจโจซึ่งว่าตนแต่งงานใหม่แล้ว และ
 ขอเอาลูกน้อยไปเลี้ยงดู เมื่อโจโจซึ่งทราบความ
 จริง เธอเศร้าโศกเสียใจเป็นที่สุด และแล้วเธอ
 ก็หยิบมีดที่บิดาเคยใช้ทำฮาราศีร้อออกมาอ่าน
 ถ้อยคำที่จารึกบนใบมีดว่า “ควรตายด้วย
 เกียรติ ดีกว่าอยู่โดยไร้เกียรติ” ก่อนจะจ่อมีด
 แทงคอตายปิดฉากรักอันแสนเศร้า

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้า
 อยู่วัง ทรงทอดพระเนตรละครอุปรากร
 (โอเปร่า) เรื่องนี้ ณ เมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อพระองค์เสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๒
 พ.ศ.๒๔๘๐ และเมื่อเสด็จนิวัติพระนครแล้วทรงเล่าประทานให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ
 นราธิปประพันธ์พงศ์ฟัง กรมพระนราธิปฯ จึงทรงดัดแปลงเป็นบทละครร้องโดยเปลี่ยนเป็น
 นิยายรักระหว่างนายทหารชาวกรุงกับสาวงามชาวเชียงใหม่ แล้วให้ชื่อเรื่องว่า “สาวเครือฟ้า”
 ซึ่งมีเรื่องย่อดังนี้

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 16 พ.ย. 2552	ปีที่	ฉบับที่ 142	หน้า 5
-------------------------------------	-------------------------------	-------	-----------------------	------------------

สาวเครือฟ้า เป็นธิดาของคนเลี้ยงช้างเชียงใหม่ มีความงดงามชื่อใสมเป็นที่รักใคร่ของคนที่ได้พบเห็น ครั้งนั้นนายทหารหนุ่มจากบางกอกชื่อ “ร้อยตรีพร้อม” ขึ้นมารับราชการที่นครเชียงใหม่ เมื่อได้พบสาวเครือฟ้าก็ผูกสมิครรักกันและได้แต่งงานอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จนสาวเครือฟ้าตั้งครรภ์ ต่อมาเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ไทยเข้าร่วมรบกับฝ่ายพันธมิตรมีการระดมทหารไปรบที่ยุโรป ร้อยตรีพร้อมได้อาสาไปร่วมรบ โดยให้สัญญากับเครือฟ้าว่าจะกลับมาในเวลาไม่นาน ร้อยตรีพร้อมไปร่วมรบอย่างกล้าหาญ เมื่อกลับเมืองไทยก็ได้รับพระราชทานเลื่อนยศเป็น “พันตรีหลวงณรงค์ศักดิ์สงคราม” แต่เนื่องจากในระหว่างสนามรบ เขาได้รับบาดเจ็บจากเหตุเครื่องบินตก สมองถูกกระทบกระเทือน ความทรงจำเลอะเลือน แต่ก็ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากพยาบาลสาวที่ชื่อ “จำปา” ความใกล้ชิดทำให้นายทหารหนุ่มกับพยาบาลสาวรักใคร่ชอบพอกันจนได้แต่งงานกันด้วยความเห็นชอบของผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่าย

ส่วนเครือฟ้ากำเนิดบุตรชื่อ “เครื่องรงค์” เธอตั้งใจจดจ่อรอเวลาที่ร้อยตรีพร้อมจะกลับมาเชียงใหม่ ภรรยาจะได้เห็นหน้าสามี ลูกจะได้เห็นหน้าพ่อ และกาลเวลานั้นก็มาถึง ร้อยตรีพร้อมหรือคุณหลวงพร้อมได้รับบัญชาให้นำเครื่องบินมาบินแสดงที่เชียงใหม่ เครือฟ้าดีใจเป็นที่สุด เธออุ้มลูกน้อยไปพบคุณหลวง แต่อนิจจาคุณหลวงหรือร้อยตรีพร้อมจำเธอไม่ได้ มีหน้าซำยังถูกจำปาขัดขวาง ขับไล่ ดูหมิ่นดูแคลนต่าง ๆ นานา

ความน้อยเนื้อต่ำใจ ความโศกสลดเสียใจสร้างความสะเทือนใจที่แสนจะหนักหน่วงเกินกว่าที่ดวงใจน้อยๆ ของสาวเครือฟ้าจะรับได้ เธอตัดสินใจหลีกทางรัก ปาดคอตายในเวลาต่อมา

นิยายรักเรื่องสาวเครือฟ้าเผยแพร่กระจายออกไป เมื่อมีการนำไปแสดงเป็นภาพยนตร์ครั้งแรก เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๖ นำแสดงโดย วิไลวรรณ วัฒนพานิช คู่กับ ชลิต สุเสวี ครั้งต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ นำแสดงโดย พิศมัย วิไลศักดิ์ และ มิตร ชัยบัญชา และอีกครั้ง เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๓ ใช้ชื่อเรื่องว่า “เครือฟ้า” นำแสดงโดย สุพรรณษา เนื่องภิรมย์ กับ นิรุตต์ ศิริจรรยา

สนั่น ธรรมธิ
สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่